

De wolf loopt een stuk sneller dan de EU beslissingen neemt. Dat kan zo niet langer

Door [Oswin Schneeweisz](#) - 30 maart 2024

Geplaatst in [Natuur](#) - [Recht](#)

Daar waar het de wolf betreft neemt menig Europees land alvast (letterlijk) een voorschotje op de op handen zijnde verlaging van de beschermde status. Een vorm van Brusselse ongehoorzaamheid of nood breekt wet?

De nood is hoog in wolvenland. Elk jaar weer een beetje hoger. Terwijl de Europese Unie vergadert en vergadert en er ergens dit voorjaar een knoop doorgehakt moet worden over verlaging van de beschermde status van de wolf neemt het ene na het andere land daarop alvast een voorschotje.

Duitsland heeft het recent gemakkelijker gemaakt om de zogenaamde probleemwolven af te schieten en Frankrijk presenteerde onlangs het wolvenplan 2024-2029 waarin de Fransen ook alvast vooruitlopen op de mogelijke beslissing van Brussel. Voor kuddes runderen en paarden die niet voldoende kunnen worden beschermd wordt het in Frankrijk gemakkelijker gemaakt om een wolf af te schieten.

Mosterd na de maaltijd

Ook in ons eigen land begint men zich zo ondertussen steeds meer te roeren. Zo kondigde de provincie Gelderland recent nieuw beleid aan in de strijd tegen de wolf. De provincie wil dat het mogelijk wordt om een wolf af te schieten als het dier in een gebied twee keer langs een wolfwerend raster komt en een dier aanvalt.

De wolf loopt een stuk sneller dan de EU beslissingen neemt. Dat kan zo niet langer

En in Drenthe is er van dat welkom wolf-gevoel ook steeds minder over. Daar mogen probleemwolven worden afgeschoten als ze meerdere keren goed beschermd vee hebben aangevallen binnen dezelfde gemeente en een tijdsbestek van drie weken. Als dat zo doorgaat komt die aangekondigde EU-wijziging van de beschermingsstatus als mosterd na de maaltijd. Wat deze ontwikkeling in elk geval aantoonst is dat de wolf een stuk sneller loopt dan de EU beslissingen neemt.

De herziene bepalingen komen in Frankrijk van de twee verantwoordelijke ministeries: het ministerie van Landbouw en het ministerie van Ecologische transitie. Zo wil men een nieuw evenwicht bereiken tussen enerzijds het behoud van de wolf en anderzijds de bescherming van de veehouderij en schapehouderij. Begrijpelijk, want net als in Nederland neemt het aantal wolven in Frankrijk rap toe. Het bestand is sinds de jaren negentig zelfs verdubbeld. Daarmee is de populatie toekomstbestendig geworden, stellen nu de Franse autoriteiten. En daarom kan het ook best alvast een tandje lager met die bescherming.

In Frankrijk is het, net als vorig jaar, ook dit jaar weer toegestaan om 19 procent van de populatie wolven af te schieten: zo'n 220 wolven per jaar. En dat gebeurt ondanks het feit dat die beesten Europees gezien nog steeds de status van strikte bescherming genieten. Het is bescherming met de Franse slag, zullen we maar zeggen. Net als Zweden komt men ermee weg, omdat de wolven daar nu eenmaal al veel langer rondlopen, ze aantoonbare schade doen en er veel meer wolven rondlopen dan in Nederland. Daarmee voldoet Frankrijk dus, op papier, aan de huidige voorwaarde dat eventueel afschot geen afbreuk doet aan een goede staat van instandhouding. Een vereiste waaraan elk Europees land moet voldoen volgens de conventie van Bern.

criterium

Maar daar zit hem nu juist de kneep: wat is de gunstige staat van instandhouding? Er wordt geschat dat er in Nederland ruim 100 wolven zitten. Kun je dan hier van een 'gezonde populatie' spreken of is het maar armoeïg clubje? Welk cijfer hang je daaraan en moet je dat grensoverschrijdend bekijken of per land? Daar breken groene juristen en ecologen zich de laatste jaren het hoofd over. En dat zal ongetwijfeld ook weer gebeuren op 4 april bij het ronde tafelgesprek in de Tweede Kamer.

Als, zoals nu de tendens is, wordt uitgegaan van landelijke grenzen krijgt Nederland in de nabije toekomst te maken met een flink probleem. Voor een gunstige staat van instandhouding heb je het in dit land, volgens sommige ecologen, namelijk over minimaal 250 volwassen wolven. Alleen al daarom moet er een grensoverschrijdende aanpak komen.

Naar aanleiding van een wolvenjacht in Finland deed het Hof van Justitie in 2019 daar een opmerkelijke uitspraak over. Het hof stelde dat *'bij het toestaan van de afwijkingen (lees afschot) een beoordeling plaats dient te hebben gevonden van de staat van instandhouding van de populaties van de betrokken soort en van de impact die de beoogde afwijking daarop kan hebben. Deze beoordeling dient plaats te vinden op het niveau van het grondgebied van die lidstaat of, in voorkomend geval, op het niveau van de betrokken biogeografische regio wanneer de grenzen van die lidstaat verscheidene biogeografische regio's bestrijken, of indien het natuurlijke verspreidingsgebied van de soort dit*

De wolf loopt een stuk sneller dan de EU beslissingen neemt. Dat kan zo niet langer

vereist en, voor zover mogelijk, op grensoverschrijdend niveau.'

Wat Nederland betreft heb je het wat de biogeografische regio betreft dan over de 'Centraal-Europese laaglandpopulatie' die voorkomt in Duitsland, West-Polen en tegenwoordig ook in Denemarken en de Benelux. Je zou zeggen, hoe moeilijk kan het zijn? Stop met dat oeverloze politieke/juridische gezever over de mate van de beschermde status en maak een plan waarin een gunstige staat voor de populatie als geheel wordt bereikt en stel vervolgens per land een redelijke verdeelsleutel op. Zo kun je rekening houden met de verschillende situaties in de betrokken landen en voorkom je wellicht ook een hoop gedoe met lokale lobbyclubjes die in afzonderlijke landen telgegevens linksom of rechtsom draaien, zoals we onlangs ook zagen gebeuren in de discussie over het haas.

Een tip voor BBB

Als op die grensoverschrijdende schaal de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt kunnen individuele landen flexibel ingrijpen, want kleinere landen hebben nu eenmaal een kleinere draagkracht. Het is maar een tip voor de vers gekozen euro-parlementariërs van de BBB die van zins zijn om na de Europese verkiezingen op 6 juni in de EVP-fractie de 'intergroup' *Biodiversity, Hunting & Countryside* weer nieuw leven in te blazen.

Oswin Schneeweisz is journalist, columnist en podcastmaker. Hij schreef ook diverse boeken. www.oswinschneeweisz.nl

Wynia's Week verschijnt 104 keer per jaar met even onafhankelijke als broodnodige berichtgeving. De donateurs maken dat mogelijk. [Doet u mee, ook in 2024?](#) Hartelijk dank!